

הידברות

עונת אביב

פרשת בלק | גליון 256 | י' תמוז תשע"ו

לתגובות: oneg.shabat@hidabroot.org

אתר הידברות החדש

www.hidabroot.org

העלון מוקדש לע"נ רבי אברהם בן-דוד | לרפואה שלמה וכל הישועות יצחק בן מונידה | לע"נ צילה בת חנה | זיווג הגון וראוי שני בת דבורה | לזיווג ברכה והצלחה בכל אילן אליהו בן גילה | לע"נ מרגלית בת עוזאד וזהרה | לזרע קודש בר קייסא אביטל בת נלה לע"נ שרה בת נרקיס ואהרון | להקדשת העלון חייגו: 073-2221388

זמן כניסת ויציאת שבת

מוצ"ש ר"ת	מוצאי שבת	כניסת השבת
21:02	20:26	19:10
21:00	20:28	19:27
21:03	20:30	19:24
21:00	20:26	19:26

ירושלים
תל אביב
חיפה
באר שבע

בהסות יקבי ירושלים

דרכו של היצר הרע

היצר הרע מתוחכם מכפי שאנו נוטים לחשוב. הוא עלול למושך אותנו בדברים שלכאורה מותרים, ומשם להיגרר למעשים אסורים. אז איך נערכים?

ראש ארגון הידברות - הרב זמיר כהן

פרשת בלק מציגה לנו, לראשונה, את עם ישראל מנקודת מבטם של אומות העולם. בלק חושש מעם ישראל, הוא קורא לבלעם, נביא האומות, כדי שיקלל את עם ישראל - אך הקב"ה הופך את קללת בלעם לברכות ומצליח לגרום לתסכול גדול אצל בלק מלך מואב, שמשלח את בלעם חזרה לביתו לאחר הכישלון במשימה שלשמה הגיע.

רגע לפני ששב על עקבותיו, מוסר בלעם מסר לבלק: "וְעַתָּה הֲנִי הוֹלֵךְ לְעִמִּי לְכֹה אֵינְיָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים". מהי אותה עצה? הכתוב לא מבאר. אולם בילקוט שמעוני (בלק רמז תשע"א) מביאים חז"ל את העצה המלאה שיעץ בלעם לבלק טרם שובו לארצו:

"... אמר לו: אלהיהם של אלו שונא זימה הוא, והן מתאוות לכלי פשתן. בוא ואשיאך עצה. עשה להן קלעים (ביתני מכירה) מהר שלג עד בית הישימון, והושב בהן זקנה מבחוץ וילדה מבפנים, וימכרו להן כלי פשתן.

ובשעה שישראל אוכלין ושותין ושמחין ויוצאין לטייל בשוק, זקנה אומרת לו: "אתה מבקש כלי פשתן?" זקנה אומרת לו בשווה (במחיר הנכון), וילדה בפחות (והצעירה שבפנים מציגה ומוכרת לו את הכלים במחיר הנמוך מהשווי האמיתי), שנים ושלשה פעמים. מכאן ואילך אומרת לו, "הרי אתה כבן בית. שב וברור לעצמך". וצרצורי (כדים) של יין עמוני מונח אצלה. ועדיין לא נאסר יינן של נכרים. אמרו לו: "רצונך שתשתה כוס של יין?" כיון ששתה, בער בו.

2 שתי התפיסות השגויות

4 קנה לך "חבר"

6 סיפורי צדיקים לילדים

אמר לה: "השמעי לי" (דבר עבירה). הוציאה יראתה (פסל שאליו היא עובדת) מתוך חיקה, ואמרת לו: "עבוד לזה!", אומר לה: "הרי יהודי אני", אומרת לו: "זימה אכפת לך? כלום מבקשים ממך אלא פיעור" (עבודה זרה בדרך של כללוק), כיון שפוער, אומרת לו: "אין אני מניחתך עד שתכפור בתורת משה רבך".

נשים לב כי בלעם ידע היטב שלא ניתן להכשיל את ישראל בצורה מיידית. לכן, הוא בנה אסטרטגיה מתוכננת לפרטי פרטים, כיצד להורידם מדחי אל דחי - עד שיסכים היהודי לחטוא: בתחילה הוא משוחח עם אישה זקנה - דבר הנראה מותר לחלוטין. אולם משם הוא נגרר לדבר עם הצעירה, ועדיין אלו דיבורים בענייני מסחר. וכך אט אט נופל היהודי ברשתן של המואביות עד שחוטא בעבודה זרה וגילוי עריות, ר"ל.

זה דרכו של היצר הרע. אין הוא מציע מיד לעבור עבירה חמורה, אלא מתחיל בפיתויים מותרים, ומפיל אט אט את היהודי אל תוך רשתו - עד שמכשילו בגרוע מכול.

זאת הסיבה לכך שחז"ל בחכמתם ראו לגדור גדרות ולתקן תקנות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה ככל הניתן. וככל שהעבירה חמורה יותר, כך חז"ל הוסיפו עליה סייגים וגדרות כדי להמעיט עד כמה שאפשר את הסיכויים להגיע לגופה של העבירה.

ישמע חכם ויוסף לקח, לא לסמוך על עצמו ולהיכנס לניסיונות, אלא יגדור עצמו היטב עוד בשלב ההיתר, ויציל עצמו מעברות קשות ומחסבל המר הבא בעקבותיהן. שבת שלום.

שאל את הרב?

מאת הרב אברהם יוסף, רב העיר חולון

לאחר, ובלבד שיעשה כך בשינוי, דהיינו בשינוי המזלג ולא בכלי המיוחד לו. ולכן מותר למעוך תפוח אדמה או אבוקדו, ולהוסיף עליהם תבלינים להטעימים, בסמוך לאכילה. ודין הטוחן שווה לדין בורר, ובשניהם אם עושה בכלי המיוחד לו, או עושה לאוצר (להניח) - אסור.

במחסנים וכדו', יש שנהגו להניח בגובה הכתף, ולא נכון הם עושים אלא תמיד צריך לקבוע בתחילת השליש העליון.

● **האם מותר לעשות 'סלט אבוקדו' בשבת ע"י מעיכת אבוקדו לצלוחית והוספת מלח ולימון?**

מותר למעוך פרי וירק על מנת לאוכלו

שליש מהרצפה קובע את המזוזה. ואם קובע אותה גבוה יותר - אינו מעכב, ובלבד שיהיה רחוק מהמשקוף כ-10 ס"מ. אבל אם קבע למטה מהשליש העליון, חייב להורידה ולחזור ולקובעה בברכה, כיון שלא קיים את המצוה. וכאשר המשקוף גבוה הרבה כפי שמצוי

● **התקנתי מזוזה בפתח הבית, אך שכן טען בפני שהיא נמוכה ויש צורך להגביה אותה. כיצד עלי לנהוג? והאם יש צורך לברך שוב?**

מיקום המזוזה צריך להיות בתחילת השליש העליון, דהיינו שמודד מהרצפה עד המשקוף, ולאחר שני

הידברות מאינה אתכם לעונש קייצי וזרעון
על שפת הכנרת בארון האסאור כיון קלאסיק

חמישי עד מוצ"ש כ"ב-כ"ד | 28-30/7
בהשתתפות:
הרב זמיר כהן

מחר והבטיחו
מקומכם עמנו <

073-2221270

החופש הגדול הניצו!

פותרים את הקיץ עם הידברות

העלון טעון גבייה | נא להימנע מקריאת המודעות הפרסומיות בשבת

גודל וכמות: שתי תפיסות שגויות על היקום

היקום כל כך ענק ומדהים, והאדם כל כך קטן. האמנם?

מורכבים מטריליוני מיליונים של חלקיקים. **אנו מתפעלים מגודל**, אך כיום אנו יודעים שהמרחב הוא רק אשליה פיזיקלית. מבחינה תיאורטית היה ניתן לדחוס את כל האטומים של מגדל אייפל, לתוך ארנק כסי; את כל האטומים של העולם כולו ניתן היה לדחוס לתוך גרגיר. גם המוצקות והחוזק של החפצים הגדולים ביותר - אינה אלא אשליה פיזיקלית - שהרי הם כולם מורכבים מחלקיקים זעירים שניעים במהירות מדהימה, ובזכות תנועתם המהירה יוצרים אשליה של גודל ומוצקות. אילו רק היו מפסיקים החלקיקים מתנועתם האדירה, היה הנפח האדיר שלהם נעלם כלא היה, כל המוצקות והחוזק והגודל של כוכבים היו נעלמים בשבריר שנייה. זוהי הוכחה נוספת למאמר: "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית" (ברכת 'יוצר אור'). אילו היה עוצר ה' את התנועה של החלקיקים, היה היקום כולו חוזר בן רגע לתווה ובוהו. כל הגדלים העצומים ביקום אינם אלא אשליה.

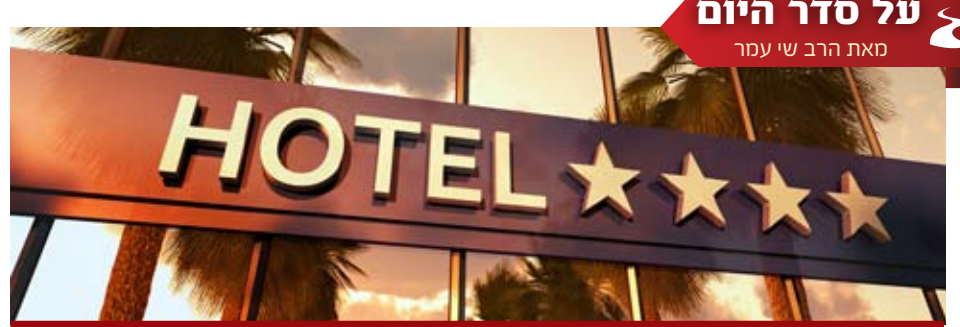
ביותר בעולמנו - נמצאים מספרים בלתי נתפסים בכמותם. בכפית אחת של מים יש יותר אטומים - מאשר כפיות של מים בכל האוקיינוס! במוחו של אדם אחד יש יותר סינפסות (-קשרים בין נוירונים) מאשר כוכבים בכל הגלקסיה. ההתפעלות מכמויות ומספרים משתנית, ברגע שאנו מבינים כמה כמויות ומספרים יש בכל מקום שאלינו נביט. אפילו בדברים הזעירים ביותר מסתתרים מספרים בלתי נתפסים בכמותם. בכל חפץ מסתתרים חלקיקים במספרים כה גדולים שלא נוכל לתפוס בדעתנו. הידעת שבגרגיר אחד של חול יש יותר מחמישים טריליון אטומים? אילו היו האטומים בגרגיר חול גדלים לפתע, הם היו נראים לנו כגלקסיות מלאות במיליארדי כוכבים. אילו היה תא זעיר אחד בגופנו גדל לגודל של הר, הוא היה נראה לנו כמו עיר אדירה ומורכבת המלאה ביצורים מכאניים שפועלים ביניהם בשיתוף. הכמות של המספרים אינה רלוונטית כלל, כאשר אנו יודעים שאפילו הדברים הקטנים ביותר יכולים להיות

צביקה שואל: "שלום. למדתי שגודלו של כדור הארץ הוא כגרגיר ביחס לגודל השמש, ויש ביקום כוכבים שגדולים יותר מכל מערכת השמש שלנו! איך אפשר לתפוס את חשיבות האדם ביקום גדול כל כך?"

***

שלום צביקה, ותודה על שאלתך. למדת כי היקום אדיר בגודלו, ויש בו טריליוני טריליונים של כוכבים, חלקם גדולים ועצומים. אך יש עוד כמה ידיעות מדעיות שכדאי לך להכיר, שמשנות את כל תמונת המציאות הזו: **אנו מתפעלים מכמות הכוכבים שיש ביקום.** אך גילוי האטומים הוכיח שאפילו בדברים הקטנים

בחושך תוך כדי הילוך, אבל כאשר המקום לא משמש לשום תשמיש אין הוא ראוי להנחת נרות שבת. וכן הביא בקובץ בית הלל ט"ו, צ"ד בשם חכם ספרדי שאף לאשכנזים אין לברך על הנרות שמונחים בכניסה לחדר האוכל, מפני שאותו מקום אינו מתאים לכך, לא מצד האכילה ולא מצד הדיוור. סיכום ההלכה: לדעת השו"ע - אין לנשים לברך על ההדלקה, אם אישה אחרת כבר הדליקה מפני שאין מברכים על תוספת אורה. ולדעת הרמ"א (האשכנזים) - ניתן לברך ולהדליק גם אם עוד נשים כבר הדליקו ובתנאי שההדלקה תעשה במקום של אכילה וכדומה שמשמשים שם.

על סדר היום

מאת הרב שי עמר

הדלקת נרות שבת במלון

כתב רמ"א: "הגה: אבל אנו אין נוהגין כן"; כלומר דעתו שיברך כל אחד ואחד. לפי זה יוצא, שלדעת הרמ"א מותר הדבר שכמה נשים תדלקנה באותו מקום, כגון אישה וחמותה או הרבה נשים הנמצאות באירוח באותו מקום. אבל לדעת השולחן ערוך רק באופן שכל אחת תדליק במקום בפני עצמו ותכלנה לברך על ההדלקה, כי אם לא כן, אחת יוצאת ידי חובתה בהדלקת חברתה. ג. ישנה עצה שמביאה המשנה ברורה, היכולה להיות פתרון גם לדעת השולחן ערוך, כאשר מתארחת בת או כלה אצל חמותה, וזו לשונו (ס"ק ל"ח): "ואם יש לאחד מהן חדר המיוחד לו, אף על פי שאינו אוכל שם ואינו משתמש שם שום צורך אכילה - לכולי עלמא יכול לברך". במקרה של נשים ספרדיות - יענו אמן. ד. לגבי הדין השני: בדרך כלל יש להדליק במקום שבו אוכלים או במקום שבו ישנים, כי חז"ל תיקנו נר שבת משום שלום בית, שלא ייתקל אדם במשהו

האם יש לנשים להדליק ולברך על נרות שבת בבתי מלון? שאלה זו נחלקת למעשה לשתי שאלות: א. האם ניתן להדליק במקום שאישה אחרת כבר הדליקה. ב. האם ניתן להדליק בלובי של בית מלון, שלמעשה אינו מיועד לאכילה ולשינה. א. לגבי השאלה הראשונה: האם ניתן להדליק במקום שאישה אחרת כבר הדליקה נרות שבת? מהות השאלה היא: האם מברכים על 'תוספת אורה', כלומר האם ניתן לברך על נרות שבת כאשר כבר הודלק נר באותו מקום, וכל הדלקה זו רק מהווה תוספת לאור הקיים? מצאנו בכך מחלוקת בין השולחן ערוך לבין הרמ"א. ב. מרן השולחן ערוך (או"ח סימן רסג) הביא את שתי הדעות וזו לשונו: "שניים או שלושה בעלי בתים אוכלים במקום אחד, יש אומרים שכל אחד מברך על מנורה שלו, ויש מגמגם בדבר". אחרי שהביא את שתי הדעות הוא מסיים כך: "ונכון ליוזרה בספק ברכות, ולא יברך אלא אחד". בניגוד להכרעת מרן,

לאור הפניות הרבות, דרושים יועצים מוסמכים נוספים למחלקת שלום בית! עוסק ומצליח בתחום? אתה מוזמן לפנות אלינו! shimonb@htv.co.il

שלום בית
תאמו פגישה באזור מגוריכם:
073-222-1-310
דיסקרטיות מובטחת

מנחי שלום בית מנוסים
יעניקו הנחיה לזוגות
בנושאים שונים:
תקשורת זוגית, נישואים שניים, הדרכה זוגית לבעלי תשובה, מערכת היחסים עם הורי בני הזוג, גישור על פערים בין בני הזוג על רקע דתי ועוד...

מחלקת שלום הבית של הידברות
אנכי אויבה
ב רחמי השמיים...
האם אתן?
אנך האנימים?

הייסורים: איתות שמיימי (ב')

משהו השתבש? חשים שלא בטוב? כדאי לחשב מסלול מחדש

לכך נוצר העגל, אולם לא ראוי היה לרבי לומר זאת באותה עת. מאחר שהיה בדרגה כה גבוהה, נתבע על שהיה חיסרון מועט ברחמיו על בעל החיים.

אמרו בבית דין של מעלה: הואיל ואינו מרחם, יבואו עליו ייסורים. כך החלו שלוש עשרה שנות הסבל, שבמהלכן התייסר בכאבים עזים. הייסורים באו ע"י מעשה, וגם נסתלקו ע"י מעשה. יום אחד ניקתה אמתו של רבי את הבית, והבחינה בגורים של חולדה. היא ביקשה לסלק את הגורים, אך רבי אמר לה להניח להם, שהרי על הקב"ה נאמר 'וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו' (תהלים קמה, ט) ואף אנו, בני האדם, צריכים ללכת בדרכיו, ולרחם על כל ברייה. כשראו מן השמיים את רחמיו על בעלי חיים, הסירו ממנו את הכאב. (בבא מציעא פ"ה ע"א, מדרש רבה בראשית ל"ג, ג).

מתוך הספר FHT של הרב יצחק פנגר.
להזמנות: 073-2221250

לא כל בעיה קלה היא סיבה לרוץ לרופא. עם זאת, ננסה להביט גם מן הזווית של הרופא – אם אדם מבקש את עזרתנו, ולא דווקא בעניין רפואי, רצוי מאד שנגלה אמפטיה ורגישות. גם אם אותו אדם הוא קצת נודניק או טרחן. הטרחנות שלו היא, אולי, חלק מהמסכנות.

ננסה אפוא להתעלות מעל רגשות קטנוניים, ולסייע ככל יכולתנו. ומה אם אנחנו 'הרופאים' של עצמנו? במקרה כזה, ננסה להבין את השיעור שהמחלה אמורה ללמד אותנו, ונשתדל לסייע

החדשות הטובות

מאת אפרת כהן

את התפילין והחלטתי להניח אותם. אמרתי 'שמע, ריבוננו של עולם, ילד קטן וחסר אונים נאבק על בריאותו. עשה לי טובה, שחרר אותו מזה ותעביר אליי את המחלה'. באותו היום חטפתי וירוס של הקאות ושלושים, וליאון שוחרר מבית החולים. זה היה עוד רגע שאמרתי: קורה פה משהו.

"אגב, ברבות הימים, למדתי שלא רצוי לבקש בקשות כאלו. מבחינה רוחנית זה כמו לעשות טסט לאלוקים, ואלה דברים שלא כדאי לשחק בהם, למרות שזה כאילו לא מרגש באותו הרגע. כמו לערבב בשר וחלב".

בהמשך, כאשר אברמוביץ' המראיין הקשה שוב ושאל האם זה לא טבעי שרביץ יידבק מחיידקים בבית החולים במהלך שהותו שם, ענה לו רביץ נחרצות: "כן? אתה באמת חושב ככה? שאני חטפתי חיידק בבית חולים, והבן שלי, שהגיע חולה, החלים בדיוק באותו זמן, ובאותו אזור עמוס חיידקים?"

עוד הוסיף לתאר את העונג שחש בשמירה על השבת, "שמע, לאורך השנים היו לי כל כך הרבה סימנים שהראו לי שאני עושה את הדבר הנכון. כשגרתי ברמת אביב, אחרי שממש התחלתי לשמור שבת, הלכתי ברחוב מאושר, ופתאום עוצרת אותי מישהי צעירה ומספרת לי שהיא באה מבית דתי, ברחה מהבית והפסיקה לשמור שבת, ומאותו רגע החיים שלה בהידרדרות. היא דיברה ולא הפסיקה לבכות. אמרתי לה: 'מותק, את תמיד יכולה לחזור הביתה', והצעתי לה להתקשר אלי בהזדמנות כדי לדבר. כאב לי לראות את המצוקה שלה. אבל היא אף פעם לא התקשרה. תשמע, השבת היא מתנה. רק אחרי שאתה מפעיל את המנגנון הזה, אתה מבין את הכח שלה".

לאחר מכן סיפר על הברכה שהוא הכי אוהב, שהיא לא אחרת מברכת 'אשר יצר'. "אגב, אתה יודע מה הברכה שאני הכי אוהב? ברכת אשר יצר שאומרים אחרי שמתפנים... תשמע, יש לנו מערכת גופנית שהיא פלא. יודעת לסנן את הפסולת, לארוז את זה ולהוציא את זה מתוכנו. מה זה אם לא נס יומי? מה זה אם זה לא האלוקות?"

עוד הוסיף לספר על הלל, בנו בן השנתיים, אותו הוא מגדל כיום לאור ערכי היהדות. "הוא מתחנך על ערכים של האהבת המשפחה, שמירת לשון, צניעות, כיבוד אב ואם, כיבוד המורים, קבלת השונה וכל הערכים הנחרצים שיהדות מחנכת להם. אגב, זה המסר שחשוב לי להעביר: הערכים לחברה תקינה נמצאים ביהדות. הם ממש מונחים מולנו".

לעצמנו במלוא האמפטיה...

גישה זו נכונה לא רק בנסיבות של מחלות קשות ומסוכנות, אלא בכל מקרה של כאב ובכל עניין המטריד את האדם. אפילו לכאב שיניים פשוט יש סיבה עמוקה ורוחנית יותר מכפי הנראה לעין. הגמרא מספרת, שרבי יהודה הנשיא, המכונה "רבנו הקדוש", סבל מכאבי שיניים במשך שלוש עשרה שנה. אמרו חכמינו ז"ל: "כאבים אלו באו לו על ידי מעשה, ועל ידי מעשה הלכו מאתו". מפני מה באו? – עגלים שהובלו לשחיטה עברו בסביבתו של רבנו הקדוש. עגל אחד רץ אליו, טמן את ראשו בין קפלי בגדיו, והחל פועה, כאומר "הצילני!" אמר לו רבנו הקדוש: "לך, לך נוצרת". אכן, לכך נוצר.

בעלי החיים נבראו עבור האדם, ותיקונם הוא לשמש לעבודת ה', לעלות על השולחן לכבוד שבת וחג, ולהיות נאכלים לשם שמים, לאחר ברכה וכד'.

"כשהבכור שלי נולד, ראיתי את השלמות האלוקית"

בראיון שקיים לאחרונה סיפר נתי רביץ על ההתקרבות שלו ליהדות, השפעת התורה על חייו, לאיזו מצווה הוא הכי מתחבר, ולמה בחר לחנך את בנו בדרך היהדות

רק את הבן שלי, אלא את האלוקים. לא יכול להיות שהשלמות הזו נוצרה מעצמה. עד היום אני קורא לרגע הזה 'מעמד הר סיני הפרטי שלי'."

עוד הוסיף רביץ, ואמר כי "יש כאלה שמגלים את אלוקים ברגע של מצוקה או טראומה קשה, כשהם מבקשים להיאחז במשהו, ויש כאלה שמגלים אותו ברגעי חסד ואירועים טובים. זה בדיוק מה שקרה לי. בלי יותר מדי פרשנויות ופלפולים. פשוט הבנתי שיש אלוקים, והחלטתי שאני רוצה לחקור את העניין".

בהמשך, תיאר גם את המצווה הראשונה שהחל לקיים – הנחת התפילין. "כבר 14 שנים שאני ברומן עם אלוקים, עם עליות ומורדות. היו תקופות של התרחקות והיו תקופות של התקרבות. אבל בסופו של דבר, אני מתחבר לשורשים שלי ורוצה לשמור על התפקיד שלי כיהודי. בהתחלה רציתי להניח תפילין ולא עשיתי את זה בצורה מסודרת, עד שיום אחד, כשליאון היה בגיל שבעה חודשים, הוא חטף איזה חיידק בקיבה ושלש דם. זה הרגו לבית חולים ואשפזו אותו. הוא היה מחובר לכל מיני צינורות ונראה חסר אונים לחלוטין. ילד קטנטן שכזה. אני זוכר ששלושה אנשים אמרו לי 'נניח תפילין', ובאחד הלילות, כשהלכתי לישון בבית החולים, לקחתי איתי

לאחרונה התקיים ראיון נרחב עם השחקן נתי רביץ. הריאיון, אותו קיים העיתונאי יובל אברמוביץ', עסק בחייו האישיים של רביץ, והתייחס בין היתר גם לקשר המתהדק שלו בשנים האחרונות עם היהדות.

אברמוביץ' הטיב לתאר את הסיטואציה של הריאיון, במהלכה העלה רביץ לא מעט את היותו שומר מצוות. "בערך בדקה השמינית של הריאיון איבד נתי רביץ את הפאסון הטבעי והחל להרביץ בי תורה", תיאר. "במשך עשרים דקות תמימות הוא דיבר בלהט על חשיבות שמירת השבת, יתרונות טהרת המשפחה, ערכי המשפחה והאושר העצום שבהנחת תפילין. 'אבל עזוב, אני לא רוצה לחפור', הוא תפס את עצמו שניה לפני שגלשנו לשיעור תורה של ממש".

לדברי רביץ, הטיגר הראשוני שבהתקרבות ליהדות אירע לאחר לידת בנו הבכור, ליאון, לפני כ-14 שנים, רגע שבו הבין לדבריו משהו משמעותי על החיים. "כשהזקתי את הילד בידיים ראיתי את השלמות האלוקית", מתאר רביץ, בעוד אברמוביץ' מציין את 'העיניים הכחולות הבורקות מהתרגשות' שלו באותם רגעים. "ראיתי את העיניים במקומן, את השיער, האזניים, האיברים. הכל... באותו הרגע ראיתי לא

קנה לך "חבר"

עניין גדול הוא לקנות חבר. אך עניין לא פחות גדול הוא להשתחרר מסנו. לפעמים אנו 'קונים' יחד עם החבר גם צרות. וכשהחבר הוא רע - אתה נאלץ לקנות אותו שוב ושוב... או לקחת סיכון - ולהתרחק. חוץ מהעובדה שמדובר בסיפור מיוחד, יש בו מסר להרבה אנשים, שאולי נפגשו או נפגשים במקרה דומה

והעניין התגלה ואף נמסר למשטרה. הסתבכנו. * * *

העניין הזה קצת פתח לי את העיניים, כמו שרק כאשר האדם נופל לבור הכי עמוק וחוטף מכה - רק אז הוא יכול להתחיל לעלות.

התחלתי לעלות טיפין טיפין, כאשר החבר שלי עושה כל שביכולתו, שלא אשתנה לטובה. נערכו בינינו שיחות קשות. הוא דיבר על לבי, התחנן שלא אתרחק ממנו. אני הייתי מתחנן אליו שייתן לי ללמוד. הבטחתי לו שלא אעזוב אותו, אך הוא - שכנראה הבין כי בסופו של דבר, אם אחזור למסלול, אתרחק ממנו - פשוט לא נתן לי מנוח. עד שפעם נכשל בלשונו ואיים עליי, שאם לא אלך אתו למקום מסוים, הוא ידאג לכך שהוריי ידעו "מהסיפור". הוא לא היה צריך להסביר למה הוא מתכוון. שינוי ידענו, שהוא מתכוון להסתבכות עם המשטרה. אבל אני כבר ידעתי עוד דבר: שהוא אינו חבר שלי, שהוא לא יהיה יותר חבר שלי, ועוד משהו גיליתי אז - שמעולם הוא לא היה חבר שלי. הוא בסך הכל חשב תמיד על עצמו. אמרתי לו את זה בפנים, והחל ויכוח מכווער, שעשה אותנו מ"חברים" לאויבים. דבר אחד הרווחתי - הוא לא נדנד לי כבר ללכת איתו. אין שום הנאה ללכת עם אויב. * * *

אבל אם חשבתי שהתפטרתי ממנו - טעיתי. יום אחד הוא מודיע לי בטלפון, שאני חייב לו כסף. שאלתי אותו על מה הוא מדבר, והוא התחיל לעשות לי חשבונות כמה הוא הוציא עליי. אני מצדי הזכרתי לו שגם אני נתתי לו, והרבה. אך הוא טען כי הוא הוציא יותר ממני, ואני חייב לשלם. וכמובן בתוספת האיום, שאם לא אעשה זאת, הוא יספר למחנך שלי את הכול, ואני אעוף מהישיבה (הוא מזמן כבר נזרק).

התחלתי לקחת הלוואות כדי לתת לו את הכסף. אם חשבתי שזו היתה דרישה חד פעמית - טעיתי. התיאבון, כמו שאומרים, בא עם האוכל. הבחור החל ממש לסחוט אותי, כשתמיד מאמתחתו הסיפור ההוא, שרובץ ממילא על מצפונו ומסכן אותי אם יפורסם. עברו כמה שנים, כשמדי פעם אני חייב להעביר לו סכומים של כסף. רק לדבר אחד התנגדתי - לבצע בשבילו דברים שליליים. זה

היה הגבול שלי, ולזה לא הסכמתי. גם כשהראה לי מכתב עם בול שהוא הולך לשלוח למשגיח, אמרתי לו: "תעשה מה שאתה רוצה. אני לא אעשה עוד דברים פליליים, שייתנו לך עוד סיבות לסחוט אותי". הוא באמת נכנע בעניין הזה (חבל שלא אמרתי לו כך על הכסף).

יום אחד שמעתי שהתארס, ולאחר מכן התחתן. אמרתי לעצמי: "ברוך שפטרנו", ובמשך תקופה ארוכה לא שמעתי ממנו. התחלתי להתבסס בישיבה, ללמוד יותר ולהתחזק. אמנם לא הגעתי לעשיירות ממה שהייתי, אבל נחשבתי לבחור סביר. כשהתחילו הצעות השידוכים, היה לי פחד מסוים, משום שידעתי כי יש סוד אפל שרובץ עליי. תמיד עשיתי את החשבון, שעדיף לקחת מישהי פשוטה, טובה וסלחנית. פשוט לא רציתי לחיות בפחד.

בסוף התחתנתי עם אישה טובה ממשפחה פשוטה, אחת לא מסובכת, שהראש שלה לא בעננים. פשוט בחורה ישרה והגונה. כשהתארסנו, התפללתי לה' שה"חבר" שלי לשעבר לא ידע מכך שהתארסת. אבל נראה שלא הגיע לי שה' ישמע לתפילותיי. תוך יומיים מהאירוסין, הוא על הקו. "אני רוצה להיפגש אתך", הוא אומר. * * *

דחיתי אותו בלך ושוב בערך שבועיים. בינתיים העמקתי את הקשר עם ארוסתי, כדי שתכיר אותי כמו שאני היום. לאחר מכן נפגשתי איתו. הוא מסר לי מכתב, בו הוא מפרט את כל הפרשייה ההיא במילים בוטות, תוך הטלת האחריות עליי. הוא הציג אותי כרשע ומושחת, ואמר לי: "שמעתי שנפלת לבית עם כסף (דבר שהיה נכון). אני בטוח שאתה לא רוצה שארוסתך תדע עליך את האמת. תביא לי - 10,000\$, ואני אראה את הסיפור כגמור. אם לא - אתה יודע כמה עולה בול בדואר".

אפילו לא התווכחתי איתו. ידעתי שמדובר בבן אדם מושחת בלי מצפון. אמרתי לו בשקט שייתן לי שבועיים לגייס את הסכום, והוא אמר לי: "אין שום בעיה. אני יודע שאתה מתחנן עוד חודש וחצי, אז יש לי זמן".

החלטתי להתייעץ עם אחד מגדולי הדור. נסעתי לבני ברק, סגרתי מאחוריי את הדלת והתחלתי לספר לו את הכול. באמצע התחלתי לבכות. הוא נהג בי בסבלנות ושאל אותי שאלות על הקשר ביני ובין ארוסתי. הוא נתן לי כמה עצות, כדי לחזק את הקשר מצד אחד, ולהכין את ארוסתי מצד שני למכה שתנחת עליה. הוא אמר שמניסיונו, המכתב הזה יגיע אליה במוקדם או במאוחר, כי "סחטן נשאר סחטן", וכשלא יהיה מה לסחוט - הוא גם ישלח את המכתב. כי לפי התיאור, חוץ מסחטן הוא גם רע לב.

הוא אמר לי בדיוק מה לעשות - למשוך את הזמן, וברגע האחרון פשוט לפנות למשטרה. הוא הדגיש לי, כי כך או כך, אין לו ספק שהאיש ישלח את המכתב, וכי העצה שלו תצליח רק עם הרבה תפילה. הוא אמר לי כמה דברים שכדאי לי לקבל על עימי, כדי לכפר על העוון ההוא (ב"ה, זה היה משהו שיש עליי תיקון).

משכתי את השבועיים האלה, כשמצד אחד אני מתפלל ומתחזק בלימוד, ומצד השני מעמיק את

כ ב ח ר ,

הייתי נחשב לאחד שאינו

לומד יותר מדי. למדתי בישיבה, אבל יותר נכון יהיה לומר שהייתי בישיבה. לא למדתי בה יותר מדי.

דווקא בצעירותי נחשבתי לתלמיד טוב, והתקבלתי לישיבה טובה מאד, אך שם כנראה הסתנוורת מהחופש, ומהעובדה שאין פיקוח הדוק עליך - והרשיתי לעצמי להיות פחות ופחות בסדרים, ולהסתובב יותר ויותר ברחוב.

בישיבה הכרתי בחור שהפך לחבר שלי בלב ובנפש. לא היה דבר שהסתרנו זה מזה. אמנם ההורים שלי התנגדו לחברות הזו, אך לא היה להם שום סיכוי להפריד בינינו. בגיל הזה החברות היא מעין 'ערך', שעלול לדחות ערכים אחרים, כמו: "כיבוד אב ואם", ואפילו שמירת מצוות.

החבר הזה דרדר לגמרי את יראת השמיים שלי. עד שהכרתי אותו, הייתי תמים. תפילה היתה תפילה, וקיום מצוות היה ברור מאלי. ברגע שהכרתי אותו, ראיתי אצלו זלזול בתפילה ובמצוות. בתחילה מחיתי, אחר כך צחקתי, ולאט לאט התקררתי ביראת שמיים, ונהניתי זלזול במצוות. בתוכי כמעט פרקתי עול לגמרי - אך כלפי חוץ המשכתי להיות בחור ישיבה.

דיברו על לבי רבנים וכל מיני יועצים, שאעזוב את החבר הזה. הם לא קלטו שחבל להם על הזמן. החברות הזו כנראה סיפקה איזה חסר בנפש שלי. שום דבר לא יכול היה להפריד בינינו. אני חושב שבאותה תקופה הייתי יכול לעזוב את משפחתי, את חבריי, את הישיבה, ואפילו את הדת חלילה - בגלל החבר הזה.

במחיצתו הרגשתי חכם, שמה, מאושר. הרגשתי שמישהו נאמן לי. ובגיל הזה, נאמנות וחברות - הן ערך עליון.

מובן שההסתובבות שלנו ברחובות, תוך רכישת דברי מאכל וביגוד - גרמה אצלנו לחסרון כיס.

הוא מצדו נהג "לסחוב" דברים. אני סלדתי מזה, אך פעם ברגע של חולשה, התפתיתי גם אני לשתף אותו פעולה. כנראה שיש לי זכויות משמיים,

השתתף בחלוקת עלוני השבת של הידברות לבתי כנסת

מעוניין לזכות את הרבים בתוכן יהודי איכותי?

חייגו עכשיו 073-222-13-88

גודל וכמות: שתי תפיסות שגויות על היקום

רק אדם בעל גוף הנמצא בתוך מציאות של מרחב, גודל, כמות, נפח - מסוגל להתפעל ממושגים כמו גודל וכמות. כי האדם משווה את עצמו לדברים גדולים ממנו, או רבים ממנו.

אך אלוקים הוא אינסופי, נצחי, חסר גבולות. אלוקים הוא לא נמוך ולא גבוה, לא רחב ולא קצר. הוא נמצא בכל מקום ובכל זמן, כי הוא אינסופי. הוא יתברך משגיח בחלקיק הקטן ביותר שמרצד בתוך אטום זעיר, כשם שהוא משגיח בכוכב הגדול ביותר. גודל וכמות אין להם אף משמעות בפניו, כי הוא יתברך אינו בעל גודל או כמות, כך שאין משהו גדול מידי או קטן מידי, שישווה אליו. ובלשון זו נאמר לבני ישראל: "לא מרובכם מכל העמים חשק ה' בכם ויבחר בכם, כי אתם המעט מכל העמים" (דברים ז, ט).

גודל וכמות אינם מקנים לאף חפץ משמעות, התודעה והבחירה הם שמקנים משמעות וקשר אישי בין הנשמה לקב"ה. אם נביט ביקום, נמצא שגלקסיה וכוכב אינם מסוגלים לחשוב ולהבין דבר, כי הם אינם יותר מגופי חומר משוטטים. הרי אפילו העיניים הזעירות ביותר מסוגלות להשיג יותר אור מאשר ענק עיוור. לכן האדם מקבל הטבה והשגחה ("אור") מן הבורא האינסופי - יותר מכל כוכב ואפילו גלקסיה, לא בגלל שהוא גדול, אלא משום שיש לו "עיניים" לראות. עיני השכל והלב. זו הסיבה שהאדם הוא נזר הבריאה: "ויברא א-לוהים את האדם בצלמו" (בראשית א, כז), "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב, ז).

כך המחיש דוד המלך את ההתפעלות מהיקום האדיר: "כי אראה שמך מעשי אצבעותיך, ירח וכוכבים אשר כוננתה. מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו?", אך מיד לאחר מכן הוסיף: "ותחסרהו מעט מא-לוהים וכבוד והדר תעטרהו!" (תהלים ח, ד). אף שהבריאה מופלאה ומדהימה, הפך ה' את האדם לנזר הבריאה, ועיטר אותו בכבוד והדר כאשר ברא אותו בצלם אלוקים. מה שמייחד אותך כאדם, מקנה לך משמעות וקירבה רוחנית לבורא יתברך יותר ממיליארדי אטומים ומיליארדי גלקסיות זו העובדה שקיבלת עיניים, ונבראת בצלם אלוקים.

לכתבות נוספות של דניאל בלט, מוזמנים הקוראים לבקר במדור "תורה ומדע" שבאתר הידברות

בזמנו. הפחד, האימה, כאב הלב - זה משהו שקשה לתאר. כיוון שאצלנו נוהגים לא להיפגש שבוע לפני החתונה, הייתי מתקשר ומצפה לטריקת הטלפון, וכשזו לא באה, הייתי שמח מצד אחד ופחד מצד שני. שעת החתונה הגיעה, ושום מכתב לא הופיע. חוץ מהשמחה הגדולה שהיתה לי על הנישואין, היתה זו חגיגה של פריקת מתח אדיר, מכל החודשים הקשים שעברו עליי. תחת החופה בכיתי והתפללתי, ולאחר מכן רקדתי בשמחה ובהודיה לקב"ה. שוב לא פחדתי מהמכתב. הרגשתי ששום דבר לא ינתק את הקשר בינינו.

***

יומיים אחרי החתונה, בביקור אצל הוריה, אימא שלה מביאה לנו מכתב. "זה בשבילך", היא אומרת לאשתי. הושטתי את היד והנחתי את המכתב בטבעיות הכי גדולה בכיס שלי...

הגעתי הביתה, ושם סיפרתי לאשתי על החבר שמאיים להרוס את חיי הנישואין שלנו, ומעוניין לספר עליי דברים מהעבר. שאלתי אותה אם היא מעוניינת לקרוא אותם, ולהפתעתי היא אפילו לא גילתה סקרנות. "זה לא מעניין אותי", אמרה. "אני יודעת מה אתה היום, וזה מספיק לי."

כל החיים אודה לה על המילים האלה, שאני בטוח שנאמרו בכנות. היא אפילו לא הוסיפה לדבר על כך. זו אישה חכמה ונבונה, ואשריי שזכיתי בה.

את המכתב העברתי לקצין החקירות, שכמובן העביר אותו לשופט שעצר את "חברי" לשעבר, עד תום ההליכים.

כיום, שנה אחרי, החבר הזה קיבל עבודות שירות בפועל, ועוד שנתיים על תנאי אם יחזור על מעשי סחיטה. זה היה עונש קל לעומת העונש האמתי שקיבל. אשתי ששמעה על מעלליו, התגרשה ממנו, כי לא יכלה לסבול חיים במחיצת סחטן ורשע. התקיים בו הכתוב: "בור כרה ויחפרהו ויפול רשע תחתיו." במהלך הזמן, מצאתי בלבי את האומץ וסיפרתי לאשתי את כל הסיפור, וזה לא גרם לשום בעיה בינינו. ב"ה, מודה ועוזב ירוחם.

***

הייתי רוצה שכולם, בעיקר הנערים, ידעו לבחון היטב את החברים שלהם. זו תקופה שבה כל כך קשה להיות לבד, עד שאתה עוצם את העיניים שלך ולא מסתכל נכון, אם החבר שלך רוצה את טובתך או את טובתו שלו. הבדידות גורמת לנערים להיות עיוורים, כמו שהייתי אני. ואני פונה אליהם: תפתחו את העיניים. תקשיבו למה שההורים שלכם אומרים. גם אם החבר עושה לכם טוב, תחשבו על העתיד שלכם.

ועוד מסר יש לי: לעולם אל תיכנעו לסחיטה. כמו שאמר לי גדול הדור: 'סחטן נשאר סחטן'. עדיף לשלם פעם אחת מחיר כבד, כל מחיר שבעולם - מאשר לחיות תחת איומי סחיטה.

כל ספריו של הסופר הרב חיים ולדר בהדברות שופס - 073-222-1250

הקשר עם ארוסתי, ופוחת לה פתח להבין שהיתה תקופה רעה בחיי. היא הגיבה בהבנה, ואמרה כי מה שחשוב לה הוא מצבי הנוכחי, ולכל אחד יש נפילות. בלב חשבתי: "לא כמו הנפילה האחת שלי". אך לא העזתי לומר לה את זה.

כעבור שבועיים אמרתי לו שבעוד שבוע וחצי משתחרר לי חיסכון, והוא חייב להמתין לו. הוא גילה סימני חוסר סבלנות, והודיע לי שאם לא אתן לו את הסכום בדולרים בעוד שבוע וחצי - הוא שולח את המכתב בלי לדבר.

הרווחתי עוד שבוע וחצי. והרווחתי גם שיחה מוקלטת, בה הוא נשמע מאיים עליי.

עבר שבוע ויומיים - ואז פניתי אל המשטרה.

***

מסתבר שבמשטרה מתייחסים ברצינות רבה מאד לתלונות בנושא סחיטה. הם רשמו את תלונתי, ולשמחתי אפילו לא התעניינו בסיפור שאותו מאיים חברי לגלות. הם סיכמו איתי שאפגש איתו במועד המוסכם, כשעל גופי מכשירי הקלטה, ומסביבי שוטרים מוסווים. הם לימדו אותי מה לומר לו, כדי שיוכלו להרשיעו בסחיטה ובאימום. הם הבטיחו לי שיעשו הכול, כדי שהמכתב לא יגיע לארוסתי - אך ציינו בהגינות, כי במקרים רבים, בסופו של דבר המאיים מוצא את הדרך לממש את אימו, למרות האזהרות כי עונשו יוחמר. "אם הוא רשע אמיתי - הוא לא יוותר על זה", הם ציינו, ואני ידעתי שזה בדיוק מה שהוא - רשע אמיתי.

כעבור כמה ימים, נפגשתי אתו במסעדה. התחלתי לדבר על לבו שלא יסתח אותי. הוא היה קשוח ואיים עליי בלי סוף. "נראה לי שאתה משחק איתי", אמר והתחיל לשפוף אימום על מה שיעשה לי. הוא לא הסתפק באיום של פרסום המכתב, אלא הוסיף אימום באלימות קשה, והשתמש בביטויים שבית המשפט מאד לא אוהב. סיכמתי אתו שיבוא למחרת לאותו מקום, ואביא לו את הכסף. מסרת את ההקלטה למשטרה, וסיכמנו להיפגש שוב למחרת.

הוא הגיע ולא ידע שכל מעשיו מתועדים ומוסרטים. הוצאתי חבילה חומה של כסף, הוא נתן את המכתב, הציץ בחבילה, ועוד לפני שהספיק להשמיע ציוץ - התנפלו עליו כמה שוטרים ועצרו אותו במקום.

היה זה כשבועיים וחצי לפני החתונה. ידעתי שאני משחק נגד השעון. אם ישחררו אותי לפני שאתחתן - המכתב יגיע. הייתי צריך הרבה כוחות נפש, כדי לבוא ולהעיד במשטרה ולשמור על "עסקים כרגיל" בפני כולם, ותארו לעצמכם - שבועיים לפני החתונה, עסק מלחין מאד בפני עצמו.

הוא נעצר ל-14 יום, כלומר - אמור היה להשתחרר שלושה ימים לפני החתונה. דיברתי עם הקצין הנחמד, והוא הבטיח לי שהם יזהירו אותו לבל ישלח את המכתב.

שלושת הימים שלפני החתונה היו מלאי מתח. חשבתי לעצמי, שזו אולי הכפרה לעוון שעשיתי

הוא נעצר ל-14 יום, כלומר - אמור היה להשתחרר שלושה ימים לפני החתונה. דיברתי עם הקצין הנחמד, והוא הבטיח לי שהם יזהירו אותו לבל ישלח את המכתב.

שבע ברכות
אתר שידוכים לדתיים
עד כה נישאו דרכנו כ-300 זוגות!
מאגר איכותי - 22,000 מנויים
השירות החינם לחלוטין
www.7brachot.co.il

בכל בית ועסק בישראל שיש בו מזוזות כשרות, הדבר מסייע לאדם בפרנסה, בריאות, שלום בית, מציאת בן זוג, חינוך ילדים ועוד...

הרב משה כהן
תלמיד זקן המקובלים הרב יצחק כדורי זצ"ל

בדיקת רזי המזוזות בצורה יסודית ומדוקדקת

בדיקת מזוזות בבית הידברות

רח' שנקר 20 פתח תקוה (סמוך לצומת גנה)

לפרטים חייגו: **073-222-1-300**

הישיבה בענין רציני ביותר, הדורש שקול דעת ארך ומעמיק.

רק כעבר שעה וחצי נראתה דמותם של האיש ובנו בפתח החדר. הוא צפה למתקפתם של הגבירים, וזו לא אחרה להגיע.

"מה זה?! למה רמיית אותנו?!" גערו בו, "הלא קבענו להפגש עם הרב, ואתה גזלת את זמנו ואת זמננו!"

האיש נחלץ להגן על עצמו. "האמינו לי, אמר, 'לא באתי לכאן אלא כדי לבקש ברכה עבור בני, שנכנס לדפאון. אולם ראש הישיבה, כששמע על מה אני מבקש ברכה, לא הסתפק בברכה. הוא ישב והסביר לבני במשך שעה וחצי, מהי מתיקות התורה, המחיש לו כיצד מתענגים על רש"י ו'תוספות'."

"ראש הישיבה", הסביר האיש לשני הגבירים, שעמדו פעורי פה, "פתח את הגמרא והחל ללמד עם בני. הוא הקשה לו קשיה, ויחד חפשו שניהם תרון, ועד שלא ראה ראש הישיבה שבני מתחיל לקבל חיות ושמחה מלמוד הגמרא, לא הניח לו..."

הגבירים הנהנו בראשם, והאיש יצא מן הבית. אולם אז, כאשר נכנס המשב"ק לחדרו של ראש הישיבה ובקש להכניס את שני הגבירים, שממתינים בחוץ זמן רב, נענה מן ראש הישיבה כנגדו: "לא, אני מבקש סליחה... באמת אני מבקש סליחה... אולם את כל כחי נתתי לבחור שהיה כאן. היום, כבר אין לי כח... סליחה... אבל שיבואו מחר..."

היה זה שעור מאלף לשני הגבירים, מה חשוב יותר, תורה או גדלה...

לרכישת הספר 'מון הרב שך' בהדברות שופס חייגו: 073-222-12-50

הברכה שהתארכה

"האם מדבר בברכה?!" רגזו, "ברכה לוקחת רבע שעה?!" הם היו בטוחים, כי האיש רמה אותם, ונכנס על מנת להתייעץ עם מון ראש הישיבה בענין רציני ביותר, הדורש שקול דעת ארך ומעמיק

ברכה עבור בני?" התעקש האיש. "נו, טוב... נעטר המשב"ק, אבל רק לרגע אחד". נכנסו השנים לחדרו של מון ראש הישיבה, והגבירים המתינו בחוץ. חלפה לה דקה, חלפו חמש דקות, עשר דקות... והגבירים החלו לגלות סימני עצבנות.

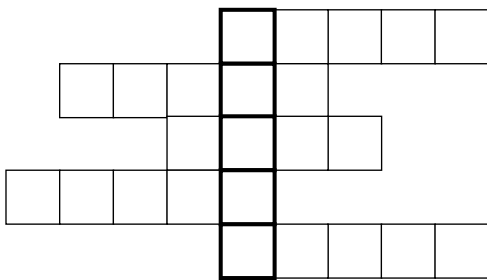
"האם מדבר בברכה?!" רגזו, "ברכה לוקחת רבע שעה?!" הם היו בטוחים, כי האיש רמה אותם, ונכנס על מנת להתייעץ עם מון ראש

באותו בקר שהו בביתו של מון ראש הישיבה שני גבירים עשירים, מגדולי תומכי התורה. הם הגיעו כדי להפגש עם ראש הישיבה לפי תור שנקבע להם מראש, על ידי משמשו של ראש הישיבה. והנה, נשמעה נקישה על הדלת. בפתח עמדו אב ובנו. "היום אין קבלת קהל!" אמר המשב"ק (-) המשמש בקדש). "אני רוצה להפגש רק לרגע אחד, לקבל

חידה בריבוע

מאת עוזי קייש

הערה: התשובות בכתבי מלא

1. מילה נרדפת בפרשה למילים: כלום, משהו, דבר-מה
"היכל אוכל דבר ____"
2. השלם: "הן עם לבדד ____"
3. איזה בעל-חיים פתח את פיו ודיבר?
"הכיתני זה שלש ____"
4. מילה נרדפת בפרשה למילה: פעמים.
"הכיתני זה שלש ____"
5. השלם: "ותעצר ____ מעל בני-ישראל"

אם פתרתם נכונה את החידון תקבלו בטור המודגש השלמה של ביטוי המופיע ברש"י: "שנאה מקלקלת את ____"

מה בפרשה?

הקללה הפכה לברכה

בלק מלך מואב, חושש מישראל המתקרבים לארצו, ושולח שליחים לנביא של אמות העולם, בלעם בן בעור שיבוא לקלל את ישראל. בלעם מחכה לתשובת ה' שאוסר עליו ללכת. השליחים באים פעם נוספת לשכנע אותו, ובלעם הולך בתנאי שיגיד מה שה' יאמר לו. בדרך חוסם מלאך ה' את איתונו של בלעם והוא נעצרת. בלעם מכה בה עד שהיא פותחת את פיה ומדברת אתו. רק אז רואה גם בלעם את המלאך, שמשביע אותו לומר רק מה שה' ישים בפיו. בלעם מגיע לבלק, ומפיו יוצאים רק דברי ברכה לישראל. בלק כועס על בלעם, ובסופו של דבר שולח אותו חזרה לארצו.

אך הפרשה מסתיימת בחטא של עם ישראל. בני ישראל חוטאים עם בנות מואב ומדין, ומשתתפים בעבודה זרה שלהם. משה מצוה להרג בהם. כשפנחס בן אלעזר רואה איש ישראלי ומדינית חוטאים בגלוי, הוא הורג את שניהם והמגפה נעצרת.

הידעת?!

כתוב על בלעם שהיה 'שתום עין', ונחלקו המפרשים בפירושו. דבר. יש שכתבו שהיה עיוור בעין אחת, ויש שכתבו להפך - שראייתו היתה מעולה ביותר, שראה דברים נסתרים!

פירות וירקות לפי צבעים

כאמור במאמרים הקודמים, יש חשיבות בצריכת פירות וירקות אף משום הצבעים שלהם. פרט ליופי שמקנים הצבעים השונים לפירות ולירקות יש להם גם סגולות בריאותיות רבות. הם מסייעים בהגנה על הגוף מפני מחלות ובהגברת חוסנו. כיום ממליצים רבים לשלב בתזונה היומית ירקות ופירות מכל הצבעים שאפשר, לפי קבוצות הצבע השונות: אדום, כתום - צהוב, ירוק, לבן וסגול. זאת, כיון שכל צבע מביא עמו ערך בריאותי מיוחד של הזנה הגנה ועוד. במאמרי זה אני מבקש להציג בקצרה את הפירות והירקות בחלוקה לפי הצבעים השונים עם התכונות האופייניות להן.

אדום: הצבע האדום נובע מפיגמנט הנקרא ליקופן. הליקופן מגן על בלוטת הערמונית מפני סרטן הערמונית. כמו כן, בכוחו להגן על הלב וכלי הדם. הליקופן נמצא בעיקר בעגבנייה אדומה. מכאן החשיבות לאכול את העגבנייה כשהיא בשלה ואדומה באופן מלא. שאם לא כן, פרט לעובדה שאנחנו מסתכנים באכילת פרי בוסרי, אנחנו מפסידים את הערך הסגולי החשוב שניתן לקבל מהעגבנייה. הליקופן מצוי אף באבטיח, תפוח עץ אדום, תות שדה, דובדבנים, רימונים ופירות יער אדומים.

צהוב - כתום: מה שנותן לפירות והירקות השייכים לקבוצה זאת את צבעם הוא הבטא-קרופן. תכונות חשובות לחומר זה. ראשית הגוף יודע להמיר לפי הצורך חומר זה לויטמין A שלו תפקידים רבים, כולל חיזוק המערכת החיסונית. הבטא-קרופן אף מאט תהליכי הזדקנות ומסייע להפחתת הסיכון לסרטן. את הצבע הצהוב כתום נמצא בגזר, דלעת, דלורית, בטטה, משמש, מלון, מנגו, אפרסמון ועוד.

ירוק: ישנם חומרים רבים האופייניים לירקות והפירות הירוקים אבל די אם נתמקד במה שנותן לפירות ולירקות הירוקים את צבעם הירוק - הכלורופיל. לכלורופיל יש חשיבות רבה לבריאות ואתן כמה דוגמאות לכך: הכלורופיל מסייע לייצוב רמת הסוכר בדם. הכלורופיל מסייע לניקוי הגוף מרעלים שונים כגון ממתכות כבדות. הוא נקשר אליהם ומונע ספיגתם בגוף. כך הוא יוצא באמצעות הצואה ומוציא אותם מהגוף. הוא מסייע למניעת התפתחות סרטן מעי הגס. הוא מסייע אף בשיפור רמת ההמוגלובין במצבים של אנמיה. בקבוצת הירוקים כלולים העלים הירוקים חסה, פטרוזיליה, סלרי, כוסברה, שמיר - עשבי תיבול שונים, תרד, מלפפון, קישוא, אפונה, שעועית ירוקה ועוד. המשך בשבוע הבא.

אליהו שכטר הוא אידיאולוג ומטפל טבעי

הקוץ של הקיץ

הקיץ גורם לנו ללכת על הקצה. אז מה עושים כדי להישאר מאוזנים?

כמה רוצה היצר הרע שנהפוך אנשים קיצונים! שנקוץ בחום הגדול של החופש הגדול, שנביט בעין צרה בבית שהפך פתאום צר מהכיל ומהאכיל את כל הילדים החופשיים, בלי עין הרע... וממש ברוח זו, מופיע השורש ק.ו.ג. שוב ושוב בפרשתנו כשהקצה, הוא-הוא מרחב המיחיה של בלק ובלעם כשהם רוצים להביא את הקץ על עמ"ל: "ויקץ מואב מפני בני ישראל" (במדבר כ"ב, ג). "וישמע בלק כי בא בלעם, ויצא לקראתו אל עיר מואב אשר בקצה הגבול" (במדבר כ"ב, ל"ו). "וירא משם קצה העם". (שם, מ"א) "אפס קצהו תראה... וקבנו לי משם" (במדבר כ"ג, י"ג). "על קמצא ובר קמצא חרבה ירושלים" (גיטין נ"ה, ע"ב) והמהר"ל מסביר להפליא, שחטאם של בני ירושלים היה בנטייה להשתייך לקומץ, קבוצת אנשים בדלנים, שאינם מקבלים האחד את דעתו של האחר, אנשים קמוצי לב וקמוצי יד. התירוץ לפי מדובר היה רק ב"קומץ קיצונים", לא מנע, למרבה הצער, את קיצה של ירושלים.

החל מיום י"ז בתמוז ועד ט' באב, כותב האר"י הקדוש, יש להזהר שלא ללכת בין השמש לבין הצל. במקום הזה, בין לבין, שולט כח רע ושמו "קטב מרירי". הכח הזה, עד כמה שניתן להבין, רוצה שנהפוך קוטביים ומרירים, קיצוניים, קמוצים וקפוצים, זו הסיבה שהוא "מסתובב" לו באמצע, מבקש שנישאר שונאים. "משחרב בית המקדש, בטל היופי" (סוטה מ"ח, ע"א). לפי חז"ל, היופי המופלא שהיה בפניו של ר' יוחנן, ביטא את היופי טרום החורבן, יופי שהיה ואבד. הרוצה לראות מעין יופיו של ר' יוחנן, יטול כוס כסף, ימזוג לתוכה מיץ רימונים, וישים אותה בין

מזווית נשית

מאת הרבנית ימימה מזרחי

השמש לבין הצל. האור הזה, יהיה בו מקצת יופיו של ר' יוחנן, ככל הנראה, ישתקף בו יפי עם ישראל כולו, שאפילו ריקים שבהם, מלאים מצוות כרימון. והנה, אחרי דיבורי האהבה האלה, אנו פוגשים לפתע, בקצה פרשתנו, את דמותו הקיצונית של פנחס! הוא, שאמור היה להיות מתלמידיו של אהרון, אוהב את הבריות, מופיע לפתע במעשה קיצוני והורג את זמרי ואת המדיינית שהיה איתה! התורה מלמדת, שכאשר מדובר בשלימות הבית היהודי שנפגעת, אין מקום לסובלנות. ישנו או האור, או הצל. בעוד שאהבת ישראל מחייבת אותנו לפנות זה לזה, הרי ששמירת הבית היהודי מחייבת "שלא יהיו פתחים מכוונים זה כנגד זה!" ואם לא נהיה קנאים לשלמות ביתנו הקטן, איך יבנה הבית הגדול? על חורבן בית, לא מתפשרים וזו עבודת שלושת השבועות: שלום בית. האמת העגומה היא, שאין ביכולתנו להתנגע באמת לבניין ביהמ"ק. כמה שלא ננסה למצוא את האור הזה, אין מנוס מן העובדה ש"בטל היופי". עם זאת, יודעת האישה מהם געגועיה שלה לבית, היכן היא חולמת להיבנות? שלושת השבועות, אינם ימי דיכאון. הם ימים הבאים להשיב את המצב המבורך של "מה טובו אהליך יעקב, משכנותיך ישראל". ימים שבהם יש להילחם בחטא פעור, חטא הבית הפעור למריבות, לחוסר צניעות, לרשות הרבים. לא בכדי חלים ימים אלו בחופש הגדול דווקא: זהו זמן שבו יש למצוא שמחה פשוטה בקרבה למשפחה, להפוך את האוהל הנע ונד (-מה טובו אהליך), למשכן (-משכנותיך ישראל), למקדש מעט. היופי הזה, הוא יפי הקיץ. ההליכה האוהבת בין האור לבין הצל, כשלצדה הזהירות מקרני שמש פולשניות, שיש לברוח מהן, עד לקצה.

לרכישת ספרי הרבנית ימימה מזרחי, חייגו להידברות שופס: 073-222-12-50

עשר עובדות

מאת נעמה גרין

- עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו, ושם נאמר: 'אתה תקום תרחם ציון'.
- עוד מוסיף בעל ה'חרדים': "לפיכך, היו האמוראים מנשקים את עפרותיה ואבניה בבואם אליה, ומה טוב ומה נעים לשיר שיר ידידות אשר ייסד רבי יהודה הלוי עליה - באהבה רבה, תחילת השירה: 'ארץ הקדושה יקרה וחמודה', כן אנו מתחננים לה' שלא יגרשנו מעליה".
- ומה באשר לדדים בחוץ לארץ? כותב בעל ה'חרדים': "גם הקרובים והרחוקים אשר חוצה לה, ראוי להם שיהיו נכספים אליה".
- הגר"א היה ידוע בחיובו העצום את ארץ הקודש. בביאורו לשולחן ערוך כתב כי המצווה ליישב את הארץ נוהגת גם כיום.
- הגר"א השתדל לעלות בעצמו לארץ, אך תוך כדי נסיעה הוא נאלץ לחזור על עקבותיו. עד כמה הייתה הארץ יקרה בעיניו, אפשר ללמוד מהאיגרת ששלח לבני משפחתו בהיותו בדרך לארץ ישראל: "ואני, תהילה לא-ל, נוסע לארץ הקדושה שהכול מצפים לראותה, חמדת כל ישראל וחמדת ה' תברך". (עלים לתרופה)

מצוות יישוב ארץ ישראל

- "בעל הספר 'פלא יועץ' כתב: 'וצריך היושב בארץ ישראל להיות שמח תדיר במצוותו התדירה, וכל ייסוריך יקלו בעיניו באהבתו אותה'".
- בעל ספר 'חרדים' כתב: "וייסורים של ארץ ישראל, הן מן האומות, הן החולאים - מזבח כפרה הם".
- בעל ספר ה'חרדים' מבאר את דבריו: בסופי התיבות של הכתוב: "והיה כי תבואו אל הארץ אשר ה' נתן לך נחלה", נוצרת המילה: נכה - מלשון ניכוי. "ופירוש הענין", הוא כותב, "שעל ידי הצרות שבארץ ישראל, מתנכים ומתמעטים העוונות, והעם היושב בו נשוא עוון, וכתוב: 'וכיפר אדמתו עמו'. ודווקא עוונות קלים ששבים ומתחרטים עליהם, וייסורים אלו ממרקים, ובעת מותו נכנס נכחו לגן עדן".
- בספר 'קול התור' מבואר גם שייסורים בארץ ישראל מנכים מייסורי חבלי משיח.
- בספר 'אהבת ה' יונתן' מבואר כי הייסורים של ארץ ישראל, כשמקבלים אותם באהבה, הם מתקנים את הכישלונות שהיו לעם ישראל בעניין הקשר לארץ ישראל במשך ההיסטוריה.
- בעל ספר 'חרדים' מאריך בחיוב אהבת הארץ: "וצריך כל איש ישראל - לחבב את ארץ ישראל ולבוא אליה מאפסי ארץ - בתשוקה גדולה כבן אל חיק אמו, כי תחילת עווננו שנקבעה לנו בכייה לדורות יען מאסנו בה, שנאמר: 'וימאסו בארץ חמדה', ובפדיון נפשנו מהרה יהיה, ככתוב: 'כי רצו

03

חופשה קייצית *חימום*

הידברות מזמינה אתכם לסופ"ש משפחתי במלון המפואר "רמדה ירושלים"

הרב זמיר כהן בהשתתפות הרב הסופ"ש יתקיים אי"ה בין התאריכים: כ"א - כ"ג אב 25-27/8

★ פנאי לילדים ★ ארוחות כיד המלך ★ פעילות לילדים ★ הרצאות מרתקות ★ בריכה חדר כושר ★ *מוזיקה לילדים ולמשפחה!*

הידברות *מפגש מס' חדרים מוגבלו*

מהרו הבטיחו מקומכם עמנו < **073-2221270**

מופש הקיץ הגדול של הידברות

ה'ידברות מזמינה אתכם לסופ"ש משפחתי במלון "ציפורי בכפר" חפץ חיים

בהשתתפות: **הרב זמיר כהן** בין התאריכים: **18-20/8**

לפרטים והזמנות חייגו: **073-2221270**

הופעות פארק מים לילדים הרצאות..

החופש הגדול כבר כאן! הילדים משועממים?

מגוון מוצרים חינוכיים וערכיים לילדים

ספרי ילדים מועילים

ספרי חיים ולמד

DVD לילדים

מה שחוקי ילדים מרתקים

להזמנות חייגו עכשיו... **073-222-12-50**

הידברות שופס shops.hidabroot.org

חוגי בית עם מיטב המרצים אצלכם בבית או בקהילה!

להרצאה בכל נושא שתרצו זוגיות | חינוך ילדים | תורה ומדע אסטרולוגיה | קבלה | שם האדם ועוד...

בהשתתפות הרבנים: **יגאל כהן, אליהו עמר, ראובן זכאים, עמנואל מזרחי, יצחק גבאי, שמואל אלזם, רפאל יונכז ומרדכי חזיה**

סיפורים אישיים מרתקים עם מיטב המרצים:

ליאור שטרן
מסורת בקום בו - אומנות לסיפור סיפור אסטרולוגיה מנוח בספר

יובל עובדיה
שחקן הלינד לטנבר בספרות האישי ובסרט על גיסי "טק איתן"

סיני אברהם
דוד צוק, קצין חיובאלה סלמון במספר אישי על הדרך אל היבשות

ללא תשלום

אצלכם בבית, בבית הכנסת או במתנ"ס

073-2221-290